

**Česká školní inspekce
Pardubický inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIE-566/17-E

Název právnické osoby vykonávající činnost školy	Základní škola Janov, okres Svitavy
Sídlo	569 55 Janov 17
E-mail právnické osoby	zs.janov@seznam.cz
IČ	75015765
Identifikátor	600100332
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Vlasta Zemanová
Zřizovatel	obec Janov
Místo inspekční činnosti	569 55 Janov 17
Termín inspekční činnosti	6. až 8. 6. 2017

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Předmětem inspekční činnosti vykonané podle § 174 odst. 2 písm. b) až c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, bylo zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání, včetně naplňování školních vzdělávacích programů pro předškolní, základní a zájmové vzdělávání.

Charakteristika

Základní škola Janov, okres Svitavy vykonává činnost základní školy od 1. do 4. ročníku, školní družiny a školní jídelny.

Základní vzdělávání je poskytováno žákům ve dvou třídách (aktuálně I. třída – 1. a 2. ročník, II. třída – 3. a 4. ročník) podle všeobecně zaměřeného Školního vzdělávacího programu pro základní vzdělávání „Komunikativní škola“ (dále ŠVP ZV). Ke dni inspekce se ve škole vzdělávalo 47 žáků, z toho 3 žáci z nedaleké obce Gajer. Počet žáků se od poslední inspekce zvýšil. Naplněnost školy vzhledem k nejvyššímu povolenému počtu žáků je 78 %. Žáci se speciálními vzdělávacími potřebami nebyli ve škole vzděláváni.

Zájmové vzdělávání v jednom oddělení školní družiny je vedeno podle Školního vzdělávacího programu pro školní družinu (dále ŠVP ŠD). Od poslední inspekce byl nejvyšší povolený počet žáků navýšen, 30 přihlášenými žáky je kapacita zcela využita. Provoz školní družiny je zahajován v 6:45 hodin a odpolední končí v 15:45 hodin. Úplata za zájmové vzdělávání je stanovena na 200 Kč měsíčně.

Školní jídelna v budově školy zajišťuje stravování pro žáky a zaměstnance základní školy a připravuje stravu pro děti a zaměstnance v Mateřské škole Janov, okres Svitavy. Kapacita byla od poslední inspekce navýšena. Dietní stravování nebylo zákonnými zástupci požadováno.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Škola má zpracovaný strategický plán rozvoje na období let 2016 – 2021, který vychází z analýzy současného stavu a vymezuje základní principy práce školy. Koncepční cíle byly uvedeny obecně, konkrétnější postupy a prostředky k jejich dosažení byly dále částečně rozpracovány v plánu práce pro daný školní rok.

Ředitelka školy vykonává svoji funkci téměř patnáct let, pro její výkon splňuje požadované kvalifikační předpoklady, rovněž tak odbornou kvalifikaci pro výuku na daném stupni. Plní kompetence výchovného poradce, koordinátora ŠVP ZV a koordinátora informačních a komunikačních technologií. Delegování pravomocí a úkolů je vzhledem k velikosti pedagogického sboru školy omezenější. Organizační zajištění vzdělávání je nastaveno podle specifických potřeb jednotlivých pracovišť a prostřednictvím vnitřních směrnic a pravidel. Pro komunikaci je upřednostňováno zejména osobní jednání s okamžitým dopadem na průběh vzdělávání. Pravidelně sleduje provoz pracovišť a provádí hospitační činnost. Rezervy jsou v efektivnějším využívání získaných poznatků k cílenému zkvalitňování vzdělávání a všech podmínek, za nichž probíhá.

Kontrolní systém v oblasti dokumentace byl účinný jen částečně, což se projevilo v obsahové i formální úrovni (např. vnitřní řády, školní vzdělávací programy, koncepční materiály). Zjištěné nepřesnosti byly ředitelkou většinou odstraněny v průběhu inspekce. Obsah výroční zprávy o činnosti školy za školní rok 2015/2016 nebyl zpracován podle požadavků příslušné vyhlášky. Třídní knihy obsahovaly některé neúplné zápisy, které snižovaly průkaznost naplňování učiva a vytváření základů všech klíčových kompetencí. Záznamy z jednání pedagogické rady dokládaly projednávání problematiky vzdělávání, více organizace a dokumentů školy.

Průběh vzdělávání zajišťují celkem čtyři pedagogické pracovnice. Vedle ředitelky školy (a zároveň třídní učitelky) další třídní učitelka (18 vyučovacích hodin), která je také vychovatelkou (4 hodiny týdně), a která má odbornou kvalifikaci pro výkon přímé

pedagogické činnosti učitelky druhého stupně základní školy a také pro výkon přímé pedagogické činnosti vychovatelky školní družiny. Pedagogická pracovnice tedy nemá odbornou kvalifikaci pro výkon přímé pedagogické činnosti učitelky prvního stupně základní školy a nesplňuje ani další podmínky a předpoklady (věk a dobu pedagogické činnosti ke dni účinnosti zákona o pedagogických pracovnících). V tomto školním roce dokončila funkční studium pro ředitele škol a zajišťuje činnosti školního metodika prevence. Anglický jazyk, předměty vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět a matematiku ve 3. a 4. ročníku vyučuje učitelka s požadovanou odbornou kvalifikací pro daný stupeň (celkem 15 vyučovacích hodin), která zároveň působí i jako odborně kvalifikovaná učitelka v místní mateřské škole. Odborně kvalifikovaná vychovatelka školní družiny (21 hodin týdně) vyučuje také tělesnou výchovu ve všech ročnících a jednu hodinu pracovních činností ve 3. a 4. ročníku bez požadované odborné kvalifikace (celkem 5 vyučovacích hodin). Podmínku věku a doby pedagogické činnosti ke dni účinnosti výše uvedeného zákona splnila. Ředitelka školy neprokázala, že nemůže pedagogickou činnost učitelek na prvním stupni základní školy zajistit pedagogickými pracovníky s odbornou kvalifikací. Přes uvedené skutečnosti personální obsazení školy vede k naplňování cílů školních vzdělávacích programů. Další vzdělávání pedagogických pracovníků je zaměřené podle potřeb školy. Pedagogický sbor dobře spolupracuje jako tým, poskytuje si vzájemnou podporu a zpětnou vazbu.

Prostorové podmínky a vybavení tříd žákovským a úložným nábytkem umožňují bezproblémové vzdělávání spojených ročníků. Učební pomůcky, výukové programy a přehledy učiva jsou v přiměřeném množství a škola je průběžně doplňuje. Od poslední inspekce byly provedeny vnější úpravy budovy a jejího okolí, podlah a osvětlení, průběžně je obměňováno vybavení školní kuchyně a bylo nainstalováno zabezpečení vstupu do budovy. Vybavení výpočetní a interaktivní technikou ve třídách je dobře využitelné pro práci ve spojených ročnících. Tablety pořízené z projektových zdrojů v roce 2015 jsou žákům k dispozici při výuce, ale i o přestávkách a ve školní družině. Herna školní družiny je rozměrově velmi malá, využívány jsou třídy a upravené herní části chodby. Zřizovatelem zahájené stavební úpravy podkroví pro zlepšení prostorových podmínek jsou před dokončením. Nabídka her, hraček a výtvarného materiálu byla přiměřená. Školní zahrada, relaxační prvky a sportovní hřiště v blízkosti školy umožňují různé pohybové aktivity. Škola má pro výuku tělesné výchovy vlastní malou tělocvičnu, podlahová krytina ale nemá pro tento účel vhodný povrch. Příjemné prostředí dotváří výzdoba a upravenost prostor školy, celkově tak přispívají k sociálnímu a osobnostnímu rozvoji žáků. Škola není bezbariérová.

Vhodnou organizací a přijímáním opatření k prevenci rizik jsou vytvářeny podmínky pro bezpečné a zdraví neohrožující školní prostředí. Se všemi základními zásadami stanovenými ve vnitřních předpisech a dokumentech jsou žáci průběžně seznamováni. Cíle preventivních aktivit byly zpracovány v Minimálním preventivním programu. Dokladem účinnosti přijatých opatření je udržování dobré atmosféry ve třídách i péče o vlastní zdraví s minimálním počtem zaznamenaných drobných úrazů. Znalost dopravních předpisů si starší žáci ověřují na dopravním hřišti ve Svitavách. Smysluplné trávení volného času mají žáci zajištěno bohatou nabídkou zájmových kroužků ve škole (např. pěvecký, kroužek vaření, dramatický, náboženství, hasičský nebo anglický jazyk). Náznaky nežádoucího chování jsou řešeny okamžitě.

Pozitivní dopad na výchovu ke zdravému životnímu stylu má zapojení školy do projektu „Mléko do škol“ a „Ovoce a zelenina do škol“. Pestrá strava s dostatkem ovoce a zeleniny vede žáky k vytváření zdravých stravovacích návyků žáků. Žáci školy v rámci kroužku vaření zvítězili v soutěži „Fit pomazánka“. Pitný režim je zajištěn po celou dobu pobytu žáků

ve škole. Vytvářeny jsou četné příležitosti pro rozvíjení fyzické zdatnosti a obratnosti např. při častých pobytech venku, účasti ve sportovních soutěžích, lyžařském kurzu nebo plavání.

Škole byly poskytnuty v roce 2016 finanční dotace ze státního rozpočtu na přímé neinvestiční výdaje, provozní dotace od zřizovatele a finanční prostředky na realizaci rozvojového programu MŠMT. Zřizovatel přispívá i na nákup informační techniky a učebních pomůcek. Každoročně jsou získávány sponzorské příspěvky od Honebního společenstva Janov, které jsou využívány na akce školy (např. exkurze, výlety, dětský den). Od společnosti Lesy České republiky, s. p. byly získány finanční prostředky na projekt „Poznáváme naši obec a okolí“, za které byl nakoupen např. mikroskop, kopírovací stroj a knihy.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Realizovaný ŠVP ZV byl aktualizován k 1. 9. 2016 v souladu s Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání. Pro zvýšení jeho formální i obsahové kvality, zejména v osnovách předmětů, je žádoucí provést další revizi a formální úpravy. Disponibilní hodiny v učebním plánu posilují většinu předmětů. Pozitivní je zařazení jedné hodiny anglického jazyka do druhého ročníku, ve které žáci plynule navazují na získané znalosti a dovednosti ze zájmového kroužku angličtiny v prvním ročníku a také z mateřské školy. Méně účelné je při existenci čtyř ročníků a poměrně častém využívání výpočetní techniky žáky (tablety, stolní počítače) zařazení výuky informatiky až do pátého ročníku (na jiné škole).

Pozitivní pro průběh vzdělávání byl klidný a vstřícný přístup učitelů. Úvod vyučovacích hodin byl většinou věnován krátkému seznámení žáků s cílem výuky, který byl zpravidla zaměřen na upevnění dosavadních vědomostí a dovedností, méně na rozvoj postojové složky. Požadavky kladené na žáky byly přiměřené a žáci jim dobře rozuměli. Organizace jednotlivých činností ve spojených ročnících byla připravená a promyšlená. Nastavená pravidla chování a komunikace žáci dodržovali, a to i při déle trvajících činnostech.

Méně byla uplatňována diferenciací práce žáků podle jejich pracovního tempa a ověřování porozumění. V části hodin byly zařazovány aktivizující prvky. Dobré vybavení tříd interaktivní technikou bylo pro nabízející se názornou prezentaci učiva nebo praktické procvičování žáky uplatněno méně. Hodiny byly vedené zpravidla frontálně s převládající aktivitou vyučujících, čímž byly částečně omezeny komunikativní dovednosti žáků. Výrazně byla rozvíjena kompetence k učení. Zastoupena byla účelná samostatná práce, a to vždy v ročníku, se kterým právě nepracovala přímo učitelka. Funkční kooperativní činnosti byly využívány ojediněle. Běžná byla práce s učebnicemi, pracovními sešity a materiály připravenými vyučujícími.

Škola věnuje pozornost zvyšování úrovně čtenářských dovedností žáků. K tomu v hodinách českého jazyka přispěly čtené zajímavé ukázky, vzorové čtení učitelkou a jednoduchý písemný záznam ze čteného textu žáky. Úroveň čtení byla přiměřená jejich věku. V hodinách anglického jazyka byly přirozeně a zábavně rozvíjeny komunikativní dovednosti. Zájem o cizí jazyk podpořila rytmizace slov (bubnování) i píseň s efektivní prezentací obrázků prostřednictvím interaktivní tabule. Pozitivní bylo vedení výuky učitelkou převážně v anglickém jazyce i motivační hodnocení výkonů žáků. Matematické učivo bylo zaměřeno na upevnění pamětně zvládnutých početních operací. Žáci dobře pracovali, činnosti byly vhodně obsahově přizpůsobeny stanovenému cíli. Příležitostí k dalšímu rozvoji žáků je v posilování kompetence k řešení problémů, práce s chybou a objevování více způsobů postupů a řešení. Pracovní činnosti u žáků rozvíjely kreativní přístup při zpracování zadaného úkolu, tvořivost a snahu o uplatnění vlastního nápadu. Žáci prokazovali dobrou

organizaci práce, udržovali pořádek na pracovním místě a dodržovali zásady hygieny. Negativem bylo nezřetelné odlišení obtížnosti úkolu pro jednotlivé spojené ročníky ve třídě. To dokládaly i některé předchozí záznamy v třídní knize.

Průběžné hodnocení práce žáků bylo celkově pozitivní, podněcovalo k lepším výkonům a zájmu o vzdělávání. Příležitostí ke zlepšení je ve vytvoření dostatečné časové rezervy pro závěrečné zhodnocení dosaženého cíle a pokroku žáků v hodinách, ověření pochopení učiva i v promyšleném využití sebehodnocení a vzájemného hodnocení žáků.

V průběhu činnosti školní družiny byla zaznamenána připravená nabídka aktivit, která zohledňovala individuální zaměření a potřeby žáků. Příznivé počasí umožňovalo pravidelný pobyt žáků venku, volbu oddechových nebo sportovních činností. Při menším počtu žáků se pravidelná vzdělávací a zájmová činnost uskutečňovala v herně. Svoji činnost propojuje družina se základní školou např. při výrobě dárků k zápisu do prvního ročníku, výzdobě školy.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Škola informuje o své vzdělávací nabídce a postupu při přijímání ke vzdělávání způsobem dostupným široké veřejnosti. Svoji činnost prezentuje na webových stránkách, jejichž dvě obsahově různé verze zatím nebyly sjednoceny a vyhledávání je poměrně nekomfortní. Dále prostřednictvím vývěsek, informacemi v místním zpravodaji Janovský občasník, hlášeními v obecním rozhlasu i osobními kontakty. Osvědčují se společné aktivity s místní mateřskou školou, děti také navštěvují školu před zápisem. Přijímání dětí k základnímu vzdělávání proběhlo podle zákonných ustanovení.

Základní škola se pravidelně zabývá hodnocením výsledků vzdělávání žáků. Učitelky získávají zpětnou vazbu o úrovni znalostí a dovedností vlastními evaluačními nástroji (ústní zkoušení, písemné práce, testy). Porovnání dovedností žáků umožňují zejména sportovní a přírodovědné soutěže. Z analýzy celkového prospěchu za uplynulý školní rok vyplynulo, že téměř všichni žáci prospěli s vyznamenáním (42 ze 48), neprospívající v posledních letech škola neměla. Výrazně pozitivní hodnocení umožnilo většině žáků zažít pocit úspěchu a kladně je motivovalo pro další školní práci. Nikomu nebyla snížena známka z chování. Všem žákům 4. ročníku byla udělena pochvala za reprezentaci školy v soutěžích a většině za dobré výsledky po celou dobu školní docházky na této škole před odchodem do pátého ročníku do Základní školy Litomyšl, Zámecká 496.

Dobrym výsledkům napomáhá malý počet žáků v ročnících, což umožňuje včasné podchycení rizika neúspěchu. V případě potřeby učitelky věnují žákům individuální péči (opakované vysvětlení učiva aj.). Dobré sociální klima potvrzuje hodnocení chování pouze stupněm velmi dobré. Drobnější kázeňské přestupky jsou operativně řešeny. Ve škole dlouhodobě nejsou žáci se speciálními vzdělávacími potřebami, v případě potřeby ale spolupracuje se školskými poradenskými zařízeními nebo dalšími odbornými pracovišti.

Škola klade důraz také na spolupráci s rodiči žáků. Ti mají možnost využívat denního kontaktu a konzultací s pedagogy, mohou se účastnit připravovaných společných aktivit. Sledována je také úspěšnost dětí po přechodu do prvního ročníku základního vzdělávání. Výsledky své práce škola prezentuje na veřejnosti prostřednictvím pořádaných akcí, které obohacují kulturní život obce a přispívají tak k vytváření pocitu sounáležitosti žáků se školou a místem, kde žijí (např. vystoupení dramatického kroužku při Vítání občánků, tematické oslavy v obci, besídky). Realizovány jsou i jednorázové aktivity (např. ve spolupráci s místními hasiči, honební společnostmi nebo tělovýchovnou organizací). Využitím vnějších

kontaktů obohacuje škola svoji vzdělávací nabídku, zajišťuje například divadelní představení, exkurze, besedy a pořádá výlety.

Závěry

Hodnocení vývoje

- průběžné zlepšování materiálních podmínek školy přispívá k naplňování vzdělávacích záměrů.

Silné stránky

- efektivní spolupráce se zřizovatelem pozitivně ovlivňuje chod školy,
- vstřícný a respektující pedagogický styl vedení školy a vzájemná důvěra všech účastníků vzdělávání podporují zdravé školní klima.

Slabé stránky

- kontrolní systém pro vyhodnocování a přijímání účelných opatření je málo účinný, zejména v kontrole vedené dokumentace,
- organizační formy výuky příliš nepřispívají k diferenciaci úkolů podle možností a osobního tempa žáků.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- diferencovat práci žáků podle jejich pracovního tempa i možností,
- využívat více inovativní postupy a aktivizující metody i formy práce při výuce,
- posilovat u žáků kompetence k řešení problémů, práci s chybou a objevování více způsobů postupů a řešení,
- vytvářet dostatečnou časovou rezervu pro závěrečné zhodnocení dosaženého cíle, pokroku žáků i ověření pochopení učiva,
- zaměřit další vzdělávání pedagogických pracovníků na obohacení technik a forem sebehodnocení a vzájemného hodnocení žáků,
- provádět záznamy v třídních knihách se zřetelným rozlišením obtížnosti úkolů pro jednotlivé spojené ročníky ve třídě,
- zpřesnit a upravit obsahovou stránku vedené dokumentace s cílem posílit jeho funkčnost,
- v součinnosti se zřizovatelem upravit povrch podlahové krytiny v tělocvičně.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Zřizovací listina Základní školy Janov, okres Svitavy, čj. OUI/6/USN/2009 s platností od 1. 9. 2009
2. Rozhodnutí MŠMT o změně údajů vedených v rejstříku škol a školských zařízení, čj. 30 065/02-21, s účinností od 1. 1. 2003, ze dne 19. 11. 2002
3. Rozhodnutí Krajského úřadu Pardubického kraje o změně v údajích vedených v rejstříku škol a školských zařízení, čj. SpKrÚ 21022/2014 OŠK, s účinností

od 1. 9. 2014, ze dne 9. 4. 20140; čj. SpKrÚ 377/2015 OŠK, s účinností od 1. 2. 2015, ze dne 16. 1. 2015

4. *Strategický plán pro roky 2016 – 2021*, bez data pořízení
5. Pán práce pro školní rok 2016 – 2017
6. Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 2015/2016
7. Jmenování do funkce ředitelky s účinností od 1. 1. 2003
8. Doklady o dosaženém vzdělání a dalším vzdělávání pedagogických pracovníků, školní rok 2016/2017
9. Školní matrika, školní rok 2016/2017
10. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání „Komunikativní škola“, s platností od 1. 9. 2016
11. Školní vzdělávací program pro školní družinu, s platností od 1. 9. 2016
12. Školní řád základní školy, s účinností od 27. 1. 2017
13. Vnitřní řád školní družiny, s účinností od 1. 9. 2016
14. Vnitřní řád školní jídelny, s účinností od 1. 9. 2016
15. Minimální preventivní program pro školní rok 2016/2017
16. Třídní knihy, školní roky 2015/2016 a 2016/2017
17. Přehledy výchovně vzdělávací práce, školní roky 2015/2016 a 2016/2017
18. Rozvrh hodin 1. až 4. ročník, školní rok 2016/2017
19. Rozpis přímé pedagogické činnosti, školní rok 2016/2017
20. Dokumentace správního řízení, školní roky 2016/2017
21. Záznamy z jednání pedagogické rady, školní roky 2015/2016 a 2016/2017
22. Dokumenty vztahující se k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví žáků

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Česká školní inspekce, Pardubický inspektorát, Sukova třída 1556, 530 02 Pardubice, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu csi.e@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Bc. Jaroslava Zemánková, školní inspektorka

Mgr. Bc. Jaroslava Zemánková v. r.

Bc. Lenka Kalinová, kontrolní pracovnice

Bc. Lenka Kalinová v. r.

V Pardubicích 26. 6. 2017

Datum a podpis ředitelky školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Mgr. Vlasta Zemanová, ředitelka školy

Mgr. Vlasta Zemanová v. r.

V Janově 27. 6. 2017